

RODIŠTĚM MU BYLA FLORENCIE, UČITELEM VŠAK BOLOŇSKÝ BÁSNÍK, KTERÝ PSAL
PRVNÍ O LÁSCE A ŠLECHETNOSTI JAKO JEDNÉ VĚCI: A PŘÁVĚ O TOM ZPÍVÁ I KAŽDÝ
VERŠ KNIHY, KTEROU OTVÍRÁTE

V šlechtném srdci Láska je a byla
vždy doma jako v loubi lesa prák;
příroda však tu Lásku nestvořila
dříve než srdce, ani naopak!
Vždyť světlo také bylo
zároveň s jasným sluncem nebesklonu
a předtím nezářilo;
a v šlechtnosti Láska přebývá
právě tak po zákonnu
jak teplo v ohni, který jasně plá.

Šlechtné srdce Láska prostupuje
jak vzácná síla vzácný drahokam;
ale ta moc naň z hvězdý sestupuje,
až když se sluncem zušlechtlí on sám.
Až když se za pomoci
slunce už zbavil špiny, jež v něm byla,
nadá ho hvězda mocí;
a tak i srdci, které příroda
zjemnila, zušlechtila,
jako ta hvězda paní lásku dá!

V šlechtném srdci Láska dlí a dýše,
právě tak jako plamen na svici,
a nebyla by jinde ve své pýše
než tam, kde hoří, jasná, zářící.
Vždyť přece ke špatnosti
se Láska má jak žhoucí oheň k vodě,
ve které mrazí kosti:
v šlechtném srdci Láska nalézá
svůj stánek v stejné shodě
jako magnet v sloji plné železa.

Ač slunce pálí do bláta z vši síly,
bláto dál čpí a slunce dál se skví;
kdo říká rád: „Jsem rodem ušlechtilý,“
je jak to bláto v záři šlechtrictví.
Proto at nevěříte,
že ušlechtilost spočívá snad v rodu,
nikoliv v srdci, v citech:
kdo neuměl své srdce zušlechtit,
ten připomíná vodu,
již pouze projde z nebe hvězdný svit.

Bůh Stvořitel se jeví bez ustání
andělům jasněji než slunce nám;
vnímají jasněji jeho přání
a hýbou nebesy, jak chce On sám.
A jako Boží přání
vzápětí vede vzdychky k naplnění,
tak také krásná paní —
sotva ji spatříš v jejím jasu stát —
člověka rázem změni
a on ji musí vzdychky poslouchat.

Paní, až jednou vzlétnu z této země,
řekne mi Bůh: „Co jsi to učinil?
Prošel jsi nebem, došel jsi až ke mně
a se mnou srovnávals tu, již jsi ctil!
Taková chvála sluší
jedině mně a Paní Rajské Říše,
jež drtí svůdce duší!“
Já řeknu však: „Vždyť měla vzhled a šat
anděla ze Tvé výše —
a proto nebyl hřích ji uctívati!“

GUIDO GUINIZELLI

„Co mne se týká, povím ti jen krátce:
Jsem Guido Guinizelli, a zde nyní
čistit se smím, před koncem začav kát se.“

Jak v Lykurgově smutku oba syni
se pohnuli, když matku zhlédli znova,
tak já se hnul však spíš jak ve svatyni,
když jméno toho zaslech jsem i slova,
jenž otcem mým i všech je, kteří tvoří
skládání sladce milostrná a nová.

BOŽSKÁ KOMEDIE, OČISTEC,
ZPĚV XXVI, V. 91—99